

Maj 2025

Återinför möjligheten att förnya det svenska körkortet utomlands

Resolutionsmottagare

EU-nämnden

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Trafikutskottet

Problemformulering

Den 1 maj 2017 trädde nya ändringar i körkortslagen i kraft avseende förnyelse av svenskt körkort från utlandet. Förändringarna, som infördes som en konsekvens av EU:s tredje körkortsdirektiv, innebär att ett svenskt körkort endast kan förnyas av personer som är permanent bosatta i Sverige eller som har studerat här i minst sex månader.¹ Därmed har möjligheten för utskrivna svenskar att förnya sitt svenska körkort tagits bort. Tidigare kunde utlandssvenskar förnya sina svenska körkort antingen vid en utlandsmyndighet eller genom ett personligt besök i Sverige.

En av anledningarna till regelförändringen var att det finns länder i Europa som har mer frikostiga utbytesregler än övriga. Detta utnyttjas för att få ett körkort från ett tredjeland utbytt till ett europeiskt körkort, så kallad körkortsturism.

Konsekvenserna av reglerna är särskilt kännbar för FN-anställda svenskar. FN-anställda arbetar ofta i länder där rättsstatens principer inte efterlevs, där det som utlänning inte är juridiskt möjligt att erhålla lokalt körkort, eller där det inte är tillrådligt eller praktiskt för FN-personal att på egen hand ansöka om lokalt körkort. Samtidigt är det för FN-tjänstgöring ett grundläggande krav på körkortsbehörighet och att de, likt personal inom den svenska utrikesförvaltningen, regelbundet ska flytta mellan länder. Motsvarande krav gäller i regel även anställda vid andra internationella organisationer, såsom Röda Korset och Läkare utan gränser.

FN bistår vanligtvis sin personal med att ansöka om lokalt körkort i tjänstgöringslandet, men detta förutsätter att den anställde har ett giltigt körkort från sitt hemland som kan konverteras. Enligt FN:s regelverk är Sverige det officiella hemlandet för svenska FN-

¹ Transportstyrelsen, [u.å.], *Förnya körkortet – nytt körkort från utlandet*, Transportstyrelsen.se, [hämtad: 2025-02-12], Tillgänglig via: <https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/korkort/har-korkort/fornya-korkortet/nytt-korkort-fran-utlandet/>

anställda, oavsett var de har sin permanenta bostad. Däremot ska man enligt folkbokföringslagen inte längre vara folkbokförd i Sverige om man planerar att bo utomlands ett år eller mer.

Lösningförslag

Att det finns personer som utnyttjar luckor i systemet bör inte straffa de som är bosatta utomlands och har ett behov av ett giltigt svenskt körkort.

I ett första steg uppmanar Svenskar i Världen den svenska regeringen att driva frågan i EU-kommissionen om en undantagsregel i körkortsdirektivet som gör det möjligt för personer i internationell tjänstgöring, såsom FN-anställda, att förnya sina körkort i sina hemländer även om de utskrivna ur Sverige.

I förlängningen bör alla svenskar bosatta utomlands ha samma möjlighet att förnya sitt svenska körkort på liknande villkor som svenskar boendes i Sverige har. I de fall där hemvistlandet inte godtar ett svenskt körkort utan kräver ett lokalt körkort, måste utlandssvensken givetvis anpassa sig till det landets regelverk.